

Resultat av remiss för begrepp inom området hjälpmedel

Begreppen i denna remiss är resultatet från terminologiarbete kring begreppet hjälpmedel för vård och behandling. Begreppen har förankrats genom en bred nationell remiss. Synpunkter på termer, definitioner och anmärkningar har lett till smärre ändringar av de förslag som skickats ut. Remissen avslutades den 31 augusti 2018.

Innehåll

Resultat av remiss för begrepp inom området hjälpmedel	1
Bakgrund	1
Resultatet	1
Sammanställning av synpunkter	2
Slutgiltig termlista	4
Begreppsdiagram	4
Reviderad termpost så som den såg ut före revidering	5

Bakgrund

I förarbetena till 8 kap. 7 § HSL (2017:30) delas hjälpmedel upp i två kategorier, dels hjälpmedel för vård och behandling och dels hjälpmedel för den dagliga livsföringen. Som en del av Socialstyrelsens regeringsuppdrag inom hjälpmedelsområdet definierades begreppet hjälpmedel för det dagliga livet, men inte hjälpmedel för vård och behandling. Det finns behov av att tydliggöra begreppet i relation till närliggande begrepp, med anledning av den tekniska utvecklingen och ökad vård i hemmet. Syftet med projektet är att interna och externa intressenter ska lägga samma innebörd i enskilda begrepp och använda rekommenderade termer och uttryck på ett enhetligt sätt.

De slutgiltiga definitionerna publiceras i Socialstyrelsens termbank under september 2018.

Resultatet

Remissen skickades till 156 remissinstanser, av vilka 98 svarade.

Sammanställning av synpunkter

Generellt har remissinstanserna gett positiv återkoppling på föreslagna termer, definitioner och anmärkningar. Tabell 1 nedan visar hur remissvaren har fördelats i svarsmallen. Arbetsgruppen har gått igenom alla synpunkter och kommentarer och tittat särskilt på nej-svaren. Se tabell 2 nedan för information begrepp för begrepp.

Tabell 1 Svar enligt svarsmallen (i procent)

Term	Ja term	Nej term	Ja def.	Nej def.	Ja anm.	Nej anm.
hjälpmedel för vård och behandling	99	1	86	14	91	9
förskrivning av hjälpmedel	99	1	94	6	92	8
hjälpmedel	99	1	92	8	-	-

Tabell 2 Motiveringar

På grund av den övervägande delen positiva svar förblir de föreslagna termposterna i stort sett oförändrade. I två fall ändrar vi ordning på textinnehållet, men i övrigt gör vi inga ändringar.

hjälpmedel för vård och behandling

Fyra remissinstanser invände mot det inledande ”förskriven”, varav två uttryckligen tog upp konsekvensen att en identisk produkt som inte är förskriven därmed inte räknas som ett hjälpmedel för vård och behandling. Eftersom denna konsekvens stod uttryckt i en informationsruta i anslutning till remissfrågan ser vi ett starkt bifall till denna uppdelning.

Fem remissinstanser invände mot det avslutande ”avsedd att kunna användas utan hälso- och sjukvårdsutbildning”. Två av dessa byggde på att även hälso- och sjukvårdspersonal kan använda hjälpmedel för vård och behandling, vilket inte emotsägs av den föreslagna. Övriga instanser menade att skrivelsen var överflödig snarare än felaktig. Sammantaget bedömer vi att bifallet till denna formulering var så starkt att ingen ändring kan motiveras.

En remissinstans föreslog att exemplen i anmärkningen borde listas i alfabetisk ordning, vilket vi instämde i.

förskrivning av hjälpmedel

Justeringen av denna termpost var närmast en redaktionell konsekvensändring då det i och med detta projekt finns två sorters hjälpmedel representerade i termbanken. Några kommentarer pekade på otydlighet i skillnaden mellan detta begrepp och det befintliga begreppet *förskrivning*. Vi lägger till en länk till termposten *förskrivning* i denna termpost.

hjälpmedel

Sex remissinstanser ansåg att gränsen mellan de två underordnade hjälpmedelsbegreppen var otydlig. Detta har också framkommit i arbetsgruppens begreppsutredningsarbete, och beror delvis på att syftet beskrivs mer direkt för *hjälpmedel för vård och behandling* än för *hjälpmedel för det dagliga livet*. Det finns ett egenvärde i att ensa definitionerna i detta avseende, men i det här fallet hade det skett på bekostnad av precisionen i respektive definition.

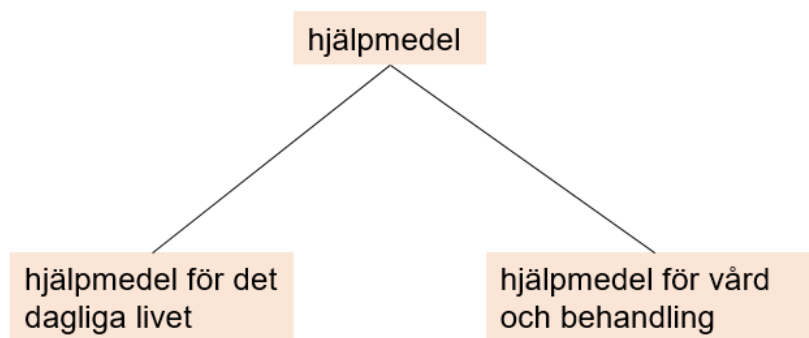
En remissinstans föreslog att byta ordning på de två underbegreppen när de räknas upp i definitionen, vilket vi instämde i.

Slutgiltig termlista

term	definition	anmärkning
hjälpmedel för vård och behandling (ny)	förskrivna medicintekniska produkter som syftar till att kontrollera, bibehålla eller förbättra ett medicinskt tillstånd och som är avsedd att kunna användas utan hälso- och sjukvårdsutbildning	Exempel på hjälpmedel för vård och behandling är antidecubitusmadrass, cpap, handortos, insulinpump, nutritionspump, ståstöd, tappningskateter och tensapparat. Ordet ”avsedd” syftar på tillverkarens avsikt.
förskrivning av hjälpmedel (reviderad)	åtgärd för att förse en person med hjälpmedel	Notera att begreppet skiljer sig från begreppet förskrivning. Inom hjälpmedelsområdet benämns den som utför åtgärden förskrivare. Denna term har dock en annan etablerad betydelse inom fackområdet vård och omsorg. Det innebär att om man vill vara precis måste man tydliggöra att det rör sig om förskrivning av hjälpmedel. Processen för förskrivning av hjälpmedel omfattar utprovning, eventuell specialanpassning, information, träning och uppföljning.
hjälpmedel (ny)	hjälpmedel för det dagliga livet eller hjälpmedel för vård och behandling	

Begreppsdiagram

Bilden illustrerar relationen mellan de tre begreppen:

Reviderad termpost så som den såg ut före revidering

De delar som tagits bort står i genomstruken stil nedan. Inga tillägg har gjorts.

term	definition	anmärkning
förskrivning av hjälpmedel för det dagliga livet	åtgärd för att förse en person med hjälpmedel för det dagliga livet	<p>Notera att begreppet skiljer sig från begreppet förskrivning.</p> <p>Inom hjälpmedelsområdet benämns den som utför åtgärden förskrivare. Denna term har dock en annan etablerad betydelse inom fackområdet vård och omsorg. Det innebär att om man vill vara precis måste man tydliggöra att det rör sig om förskrivning av hjälpmedel för det dagliga livet.</p> <p>Processen för förskrivning av hjälpmedel för det dagliga livet omfattar utprovning, eventuell specialanpassning, information, träning och uppföljning.</p> <p>I vissa delar av landet kan delar av processen överlåtas till patienten, så kallat fritt val.</p>